FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

fremsat den 11. juni 1991 *

Hr. afdelingsformand,
De herrer dommere,

1. SARL Aliments Morvan (herefter benævnt »Morvan«), sagsøgeren i hovedsagen, bruger korn ved fremstillingen af foder. Som bruger måtte selskabet for det forarbejdede korn erlægge en skattelignende oplagringsafgift, der opkræves til fordel for Office national interprofessionnel des céréales (herefter benævnt »ONIC«). Selskabet ansøgte om tilbagebetaling af afgiften for perioden fra den 1. juli 1986 til den 31. maj 1988 med den begrundelse, at afgiften er i strid med fællesskabsretten. Da afgiftsmyndighederne afslog ansøgningen, anlagde selskabet sag ved Tribunal de grande instance de Morlaix, som ved en præjudiciel forespørgsel har anmodet Domstolen om at forsyne retten med

»alle de fællesskabsretlige fortolkningselementer, som vil sætte den i stand til at afgøre, om den oplagringsafgift, der blev indført ved dekret nr. 53-975 af 30. september 1953, og som blev opretholdt ved dekreterne nr. 82-732 og nr. 82-733 af 23. august 1982 og nr. 87-676 af 17. august 1987, og bekendtgørelsen af 14. marts 1988, som er udstedt til gennemførelse heraf, er forenelig med fællesskabsretten, således som denne fortolkes af Domstolen«.

2. I den for sagen relevante periode var den anfægtede afgifts væsentlige kendetegn defineret i dekret nr. 82-732 af 23. august 1982 og dekret nr. 87-676 af 17. august 1987 om en skattelignende afgift på oplagring af korn [1], hvis artikel 1-4 lød således:

»Artikel 1

For høståret... og de følgende fire høstår opkræves en skattelignende afgift til dækning af nationale udgifter til oplagring og intervention på kornmarkedet.

Afgiften opkræves hos de godkendte opkøbere og hos kornproducenterne for alle de mængder blød hvede, hård hvede, byg og majs, der videresælges eller forarbejdes. Afgiften opkræves ligeledes hos importørerne for de importerede mængder af disse kornsorter.

Afgiften bæres fuldt ud af brugerne, og provenuet tilfalder Office national interprofessionnel des céréales.

* Originalsprog: fransk.

1 — *Journal officiel de la République française* af 25.8.1982, s. 2644, og af 19.8.1987, s. 9520.

Artikel 2

Afgiften i henhold til dette dekret opkræves ikke for:

— korn, der eksporteres, og

— certificeret såsæd, der udveksles med korn af almindelig kvalitet op til et maksimum, der fastsættes ved dekret.

Afgiften godtgøres, såfremt kornet anvendes til fremstilling af produkter, for hvilke der ydes produktionsrestitution i henhold til artikel 11 i Rådet for Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordning nr. 2727/75 med senere ændringer.

Afgiften opkræves, henholdsvis godtgøres, når produkter forarbejdet af korn importeres eller eksporteres, på grundlag af de tilsvarende mængder korn, jf. Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger.

Artikel 3

Afgiftspligten indtræder, når de godkendte opkøbere eller kornproducenterne videresælger eller forarbejder kornet, eller ved importen af kornet.

Artikel 4

Afgiften kan højst udgøre:

— 0,30% af interventionsprisen for blød hvede, byg og majs

— 0,20% af interventionsprisen for hård hvede«.

3. Morvan har gjort gældende, at afgiften enten er en afgift med tilsvarende virkning som told, der er omfattet af forbuddet efter Traktatens artikel 9 ff., eller en diskriminerende intern afgift, jf. Traktatens artikel 95, at den er uforenelig med den fælles landbrugspolitiks mekanismer, og at den udgør en støtte, der er forbudt ifølge Traktatens artikel 92. Jeg behandler herefter disse forskellige aspekter af problemet ét for ét.

Spørgsmålet om afgiften er forenelig med Traktatens artikel 9 og 95

4. Det fremgår af EØF-Traktatens artikel 9, at Fællesskabets grundlag er en toldunion, som omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning.

5. Forbuddet gælder også for produkter, der er omfattet af en fælles markedsordning, og forbuddet findes derfor ikke længere i forordningerne om en fælles markedsordning, der er vedtaget efter overgangsperiodens udløb (de såkaldte »endelige« forordninger). Artikel 18, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for korn (EFT L 281, s. 1), som Morvan har henvist til, og som indeholder et forbud mod opkrævning af told eller afgifter med tilsvarende virkning, medmindre andet bestemmes i forordningen, eller Rådet fastsætter afvigende bestemmelser, findes da også i forordningens afsnit II under overskriften »Regler for samhandelen med tredjelande«.

6. Morvan har anført, at den omtvistede afgift begrænser såvel importen som eksporten. For at gøre min fremstilling klarere, skal jeg behandle disse to aspekter separat.

A — *Afgiftens påvirkning af vareimporten*

7. Ifølge Domstolens faste praksis rejser den omstændighed, at en afgift som den her foreliggende anvendes uden forskel på såvel indenlandsk fremstillede varer som varer fra andre medlemsstater, spørgsmålet om, hvorvidt afgiften er omfattet af forbuddet i artikel 9 eller af forbuddet i artikel 95 mod forskelsbehandling med hensyn til interne afgifter. Inden for Traktatens system kan én og samme afgift ikke samtidig henhøre under de to nævnte grupper, og afgifter, der er led i et almindeligt, internt afgiftssystem, som konsekvent behandler indenlandsk fremstillede og indførte varer efter samme kriterier, kan principielt ikke anses for afgifter med tilsvarende virkning som told (jf. bl.a. dom af 22.5.1977, sag 77/76, Cucchi, Sml. s. 987, præmis 12 ff.).

8. Ifølge Morvan er det netop ikke tilfældet i den foreliggende sag, da det ikke er det samme forhold, der udløser afgiften, og dermed heller ikke samme afgiftsmekanisme. For de indenlandsk fremstillede produkter indtræder afgiftspligten, når de godkendte opkøbere eller kornproducenterne videresælger eller forarbejder kornet, mens afgiftspligten for importerede produkter simpelt hen udløses af grænseoverskridelsen. Beskatningen af importerede produkter sker således på et tidligere tidspunkt end beskatningen af indenlandsk fremstillede produkter.

9. Jeg kan ikke tilslutte mig dette synspunkt. Efter min mening adskiller situationen sig klart fra situationen i sagen om spiritusbeskatning i Irland (dom af 27.2.1980, sag 55/79, Kommissionen mod Irland, Sml. s. 481), som Morvan har henvist til. Med hensyn til betalingen af punktafgifterne rådede de irske spiritusproducenter over en frist på mellem fire og seks uger, efter at produkterne var blevet bragt i omsætning, hvorimod importørerne skulle betale afgiften, så snart produkterne blev bragt i omsætning.

10. Man kan imidlertid ikke sige, at de indenlandske producenter i den foreliggende sag har en tilsvarende fordel, idet afgiften skal erlægges, når produktet videresælges af

de godkendte opkøbere eller forarbejdes af kornproducenterne. Både ved indenlandsk fremstilling og ved import opkræves afgiften således, når produktet bringes i omsætning.

11. Den her foreliggende situation kan heller ikke sammenlignes med situationen i Denkavit Loire-dommen [2], hvor afgiften af det indenlandsk fremstillede produkt blev opkrævet på grundlag af vægten af det uforarbejdede produkt, mens det importerede produkt blev beskattet på grundlag af vægten af det færdige produkt.

12. Morvan's argument, hvorefter opkrævningen af afgiften ved grænsen indebærer kontrolforanstaltninger, hvis omkostninger nødvendigvis må afholdes af importøren, kan heller ikke tiltrædes, da der for det første ikke foreligger bevis for, at importøren er blevet afkrævet betaling for sådanne omkostninger, og det for det andet heller ikke er påvist, at opkrævningen af afgiften af indenlandsk fremstillet korn ikke også kræver en kontrol.

13. Det kan herefter fastslås, at afgiften opkræves efter samme kriterier af den indenlandske produktion og de importerede produkter.

14. Det fremgår yderligere af Domstolens praksis, at en afgift, der er begrænset til bestemte produkter, alligevel kan anses for en afgift med tilsvarende virkning som told, hvis den *udelukkende* skal fremme aktiviteter, som særligt kommer de beskattede indenlandsk fremstillede produkter til gode, således at den fiskale byrde, der påhviler disse, *udlignes*. Et sådant fiskalt system ville nemlig kun tilsyneladende være et system med interne afgifter, og det ville derfor på grund af sin protektionistiske karakter kunne betegnes som en afgift med tilsvarende virkning som told, således at forbuddene i artikel 9 og 18 i forordningen om den fælles markedsordning for korn ville finde anvendelse. Domstolen udtalte: »En sådan subsumption forudsætter imidlertid, at der er en klart fastslået forbindelse mellem på den ene side opkrævningen af en fiskal afgift, der forskelsløst rammer de pågældende varer, hvad enten de er indenlandske eller indførte, og på den anden side den fordel, der ved midler hidrørende fra samme afgift udelukkende ydes til de indenlandske produkter.« Det må kræves, »at de afgifter, som hviler på den indenlandske vare, udlignes fuldstændigt« (Cucchi-dommen, præmis 18 og 19).

15. Det fremgår imidlertid af dekreterne vedrørende den skattelignende afgift, at den skal »dække nationale udgifter til oplagring og intervention på kornmarkedet«, der er afholdt af Office national interprofessionnel des céréales. Da dette organ virker som interventionsorgan, jf. forordningen om den fælles markedsordning for korn, og da det fremgår af forordningens artikel 7, at »interventionsorganerne, der er udpeget af medlemsstaterne, ... i hele høståret [er] forpligtet til at opkøbe det... *inden for Fællesskabet* høstede korn, der bliver dem tilbudt«, kan det ikke hævdes, at afgiftsprovenuet *alene* begunstiger den indenlandske produktion. Det forhold, at produkterne er omfattet af interventionsordningen, udgør i øvrigt ikke en »fordel« i henhold til denne retspraksis. Det er en ret, der følger af fællesskabslovgivningen.

2 — Dom af 31.5.1979 (sag 132/78, SARL Denkavit Loire, Sml. s. 1923.

16. Spørgsmålet om, hvorvidt det forhold, at kornproducenterne og kornimportørerne helt eller delvis finansierer ONIC's interventions- og oplagringsforanstaltninger, er foreneligt med fællesskabsbestemmelserne for landbruget, er et særskilt problem, jeg senere skal tage stilling til.

17. De Europæiske Fællesskabers Domstol kan ikke under en præjudiciel sag gennemgå ONIC's regnskaber og andre faktiske forhold med henblik på at afgøre, om afgiftsprovenuet rent faktisk anvendes til det påståede formål, eller om det tværtimod tilbageføres til de indenlandske producenter under en eller anden form (f.eks. støtte til forbedring af den indenlandske produktivitet, forskning med henblik på at forbedre kvaliteten, reklameindsats udelukkende for franske produkter). Det tilkommer den nationale ret, der behandler hovedsagen, at afgøre, om de beviser, der eventuelt føres til støtte for denne opfattelse, er tilstrækkelig overbevisende. I bekræftende fald må retten herefter fastslå, at der er tale om en afgift med tilsvarende virkning som told, der er forbudt ifølge Traktaten.

18. Der opstår et særligt problem i denne forbindelse, for så vidt angår de stivelsesprodukter, der er omfattet af artikel 11 i forordning nr. 2727/75 (kartoffelstivelse, glucose). Ifølge artikel 2, stk. 2, i de franske dekreter godtgøres den skattelignende afgift på korn, der anvendes til fremstilling af disse produkter. Artikel 2, stk. 3, bestemmer bl.a., at »afgiften opkræves, henholdsvis godtgøres, når produkter forarbejdet af korn importeres eller eksporteres, på grundlag af de tilsvarende mængder korn, jf. Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger«.

19. Hvis det måtte vise sig, at der under den omtvistede periode er blevet opkrævet oplagringsafgift for de produkter fremstillet af korn, der er omfattet af artikel 11 i forordning nr. 2727/75, i forhold til den mængde majs, blød hvede og majsgryn, der er anvendt til fremstillingen, og at afgiften er blevet godtgjort de franske producenter for netop disse produkter, står man over for en afgift med tilsvarende virkning som told, der ulovligt rammer importen af de pågældende produkter.

20. Bortset fra dette særlige problem kan det herefter fastslås, at den omhandlede afgift kun kan anses for en afgift med tilsvarende virkning som told, såfremt hele afgiftsprovenuet — hvilket er rent hypotetisk — tilbageføres i form af fordele, der alene kommer de franske producenter til gode.

21. Hvis den skattelignende afgift ikke er en afgift med tilsvarende virkning som told, udgør den en intern afgift i henhold til Traktatens artikel 95. Såfremt en sådan intern afgift indebærer en forskelsbehandling af indførte varer, er den i strid med Traktaten. Det er ikke blevet anført, at afgiftssatsen for importerede produkter er højere end satsen for indenlandsk fremstillede produkter. Foruden selve afgiftssatsen skal der ved anvendelsen af diskriminationsforbuddet i artikel 95 også tages hensyn til de nærmere regler for beskatningsgrundlaget og vilkårene i forbindelse med opkrævningen af de forskellige afgifter (jf. bl.a. ovennævnte dom af 27.2.1980, Kommissionen mod Irland, præmis 8). Det eneste argument, der i denne forbindelse er fremført til støtte for afgiftens diskriminerende karakter, vedrører imidlertid »forudopkrævningen« af afgiften ved importen, hvilket argument jeg allerede har tilbagevist ovenfor.

22. Der kan således kun foreligge en eventuel diskrimination, såfremt afgiften *delvis* blev godtgjort de indenlandske producenter, eller såfremt *en del* af afgiftsprovenuet alene kom de indenlandske producenter til gode i form af fordele. Det tilkommer den nationale ret at afgøre, om det forholder sig således.

B — *Afgiftens påvirkning af eksporten*

23. Ifølge Morvan er oplagringsafgiften også en afgift med tilsvarende virkning som udførselstold. Morvan har her henvist til Domstolens dom af 10. marts 1981 (forenede sager 36/80 og 71/80, Irish Creamery Milk Suppliers Association, Sml. s. 735, præmis 23), hvori Domstolen bemærkede,

»at i det omfang, det kan godtgøres, at anvendelsen af en intern afgift hviler tungere på eksportsalg end på indenlandske salg, har denne afgift tilsvarende virkning som en udførselstold.«

24. Morvan har anført, at korn, der eksporteres uforarbejdet, er fritaget for oplagringsafgift, men har tilføjet, at spørgsmålet om, hvorvidt en afgift har tilsvarende virkning som udførselstold, ikke skal afgøres i forbindelse med eksporten af korn, men i forbindelse med eksporten af de produkter, de afgiftspligtige — dvs. de nationale brugere af korn — har fremstillet. Det er netop den situation, foderstofproducenterne befinder sig i.

25. Det bemærkes for det første i denne forbindelse, at artikel 2 i de anfægtede dekreter bestemmer:

»Afgiften opkræves, henholdsvis *godtgøres*, når *produkter* forarbejdet af korn importeres eller eksporteres, på grundlag af de tilsvarende mængder korn, jf. Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger«.

26. Morvan har under retsmødet fremlagt en bekendtgørelse af 14. marts 1988 fra den franske landbrugsminister (Journal officiel de la République française af 10.4.1988, s. 4750), hvori det bekræftes, at afgiften godtgøres ved eksporten af de forarbejdede produkter — herunder endog produkter, der ikke er omfattet af bilag II til Rom-Traktaten — som er fremstillet af blød hvede, hård hvede, byg og majs. Man kan næppe forestille sig, at afgiften godtgøres for korn, der indgår i fremstillingen af kiks, biscuit- og pastaprodukter, men ikke i foder.

27. Da parterne ikke har drøftet spørgsmålet om, under hvilke toldpositioner foder henhører, er det ikke muligt at tage endelig stilling hertil på grundlag af bilagene til den ministerielle bekendtgørelse.

28. Under alle omstændigheder er spørgsmålet uden betydning for afgørelsen i hovedsagen, for selv om afgiften ikke blev godtgjort ved eksport af foder, forholder

det sig ikke desto mindre således, at beløbet, der ville belaste disse produkter, ville være nøjagtigt det samme som det beløb, der belaster de produkter, der sælges på det franske hjemmemarked. »Eftersom den pågældende afgift... ikke pålægges produkter bestemt til eksport efter andre regler end dem, der gælder for produkter, som sælges på hjemmemarkedet« [3], står vi, med andre ord, ikke her over for en afgift med tilsvarende virkning som udførselstold.

Spørgsmålet om afgiften er forenelig med den fælles markedsordning

29. Morvan har anført, at afgiften er i strid med princippet om, at udgifterne til intervention udelukkende henhører under Fællesskabets finansiering, jf. artikel 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 1883/78 af 2. august 1978 om de almindelige regler for finansiering af interventioner gennem EUGFL, Garantisektionen [4], der lyder således:

»Når der inden for rammerne af en fælles markedsordning fastsættes et beløb pr. enhed for en interventionsforanstaltning, henhører udgifterne i forbindelse hermed udelukkende under Fællesskabets finansiering«.

30. Denne bestemmelse skal sammenholdes med forordningens artikel 6, der lyder således:

»De materielle operationer ved oplagringen og i givet fald ved forarbejdningen af interventionsprodukter finansieres af EUGFL, Garantisektionen, ved hjælp af faste beløb, som er de samme for hele Fællesskabet, og som fastsættes efter fremgangsmåden i artikel 13 i forordning (EØF) nr. 729/70, om nødvendigt efter behandling i den pågældende forvaltningskomité«.

31. Morvan bestrider imidlertid ikke, at Rådets forordning (EØF) nr. 1334/86 af 6. maj 1986 [5] fandt anvendelse i den periode, for hvilken selskabet havde ansøgt om godtgørelse af afgiften. Ifølge denne forordning begrænses finansieringen over EUGFL — som led i budgetdisciplinen — til 75% af de pågældende udgifter.

32. Det er således klart, at medlemsstaterne skal betale differencen. Under disse omstændigheder er det ikke nødvendigt at tage stilling til den franske regerings argument, hvorefter afgiften skal dække forskellen mellem det nationale organs faktiske omkostninger og det af EUGFL betalte faste beløb, idet forskellen skyldes, at EUGFL anvender en gennemsnitlig rentesats, der er lavere end de i Frankrig gældende satser. Morvan har energisk tilbagevist dette argument. Jeg konstaterer blot, at medlemsstaterne i henhold til fællesskabsretten skal afholde visse oplagringsudgifter, og at det fremgår af dekretet af 1987 om afgiften, at denne har til formål at dække disse udgifter.

3 — Jf. dom af 13.12.1983 (sag 222/82, Apple and Pear Development Council, Sml. s. 4083, præmis 30).

4 — EFT L 216, s. 1.

5 — EFT L 119, s. 18.

33. Ifølge Morvan har de nationale myndigheder imidlertid ikke ret til at overvælte denne difference på de erhvervsdrivende, da der herved vil opstå konkurrenceforvridning og omlægning i samhandelen, hvilket er i strid med de for den fælles markedsordning gældende regler. Ifølge Morvan har den omtvistede afgift netop denne virkning. Hvad skal man mene herom?

34. Under henvisning navnlig til den franske regerings argumenter og til de af denne citerede domme kan det fastslås, at det fremgår af Domstolens praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt et bidrag, der opkræves af landbrugerne (oftest på grundlag af de af dem dyrkede arealer, for så vidt angår visse produkter), eller en indirekte afgift, der angives i procent af et produkts værdi, er forenelige med en fælles markedsordning, afhænger af, om følgende betingelser er overholdt.

35. For det første må foranstaltningen ikke have til formål at finansiere aktiviteter, som i sig selv anses for at være i strid med fællesskabsretten (jf. bl.a. ovennævnte dom af 13.12.1983, Apple and Pear Development Council). Som allerede anført tilkommer det den nationale ret at vurdere, om provenuet af oplagringsafgiften delvis anvendes til sådanne aktiviteter.

36. For det andet må bidragene eller afgifterne ikke hindre de ved de fælles markedsordninger indførte mekanismer, der vedrører dannelsen af de *fælles* priser og reguleringen af tilførslerne til markedet, i at fungere (ovennævnte dom af 10.3.1981, Irish Creamery Milk Suppliers Association).

37. En afgift af den i hovedsagen omtvistede art kan imidlertid under ingen omstændigheder påvirke *dannelsen* af de *fælles* priser (indikativpris, tærskelpris, interventionspris), som fastsættes af Rådet. Afgiften er heller ikke til hinder for, at den producent, som leverer korn til ONIC, modtager interventionsprisen. Det er rigtigt, at oplagringsafgiften i dette tilfælde ikke godtgøres og således må betales af producenten. I ovennævnte dom af 10. marts 1981, Irish Creamery Milk Suppliers Association, og i dom af 26. oktober 1983 (sag 267/82, De Samvirkende Danske Landboforeninger, Sml. s. 3299) har Domstolen imidlertid udtalt:

»Fastsættelsen af fælles priser i forbindelse med de fælles markedsordninger har i øvrigt ikke til formål at garantere landbrugsproducenterne en nettopris, der er uafhængig af enhver af de nationale myndigheder foretagen beskatning«.

Dette argument kan derfor ikke tiltrædes.

38. I Irish Creamery-dommen henviste Domstolen imidlertid også — i præmisserne, men ikke i domskonklusionen — til den indflydelse, en afgift kan have på *markeds*prisen, som er afhængig af loven om udbud og efterspørgsel, og som kan svinge fra en del af Fællesskabet til en anden.

39. Dommens præmis 20 lyder nemlig således:

»De pågældende markedsordningsmekanismer har hovedsagelig til formål at skabe et

prisniveau i produktions- og engrosleddet, der tilgodeser både den pågældende sektors fællesskabsproducenters og forbrugernes interesser, og som sikrer forsyningerne, uden at tilskynde til overproduktion. Disse mål kan bringes i fare ved ensidigt trufne nationale foranstaltninger, som — selv om dette måtte være utilsigtet — har en *væsentlig indflydelse* på det nationale markeds prisniveau i de samme omsætningsled eller på tilførslerne til markedet. Ved en afgift som den omhandlede *afhænger* risikoen for en sådan indflydelse ikke alene *af afgiftens sats* og opkrævningsperiode, men også af forholdene på det pågældende marked, og, hvad tilførslerne angår, navnlig af hvor generel den er, dvs. af antallet af landbrugsprodukter, der rammes af den. En afgift, der kun gælder i en kort periode, men som rammer et stort antal produkter, kan være neutral i den forstand, at den ikke medfører ændringer i landbrugsproduktionens struktur. Hvis afgiften derimod indbyder producenterne til delvis at erstatte produktionen af afgiftsbelagte produkter med en produktion af andre, afgiftsfrie produkter, er afgiften egnet til at fremkalde forvridning på flere markeder.«

40. I ovennævnte dom af 26. oktober 1983 i sag 297/82 udtalte Domstolen sig på tilsvarende måde.

41. I det foreliggende tilfælde kan man rejse spørgsmålet, om afgiften ved at fordyre kornet kan bevirke, at foderstofproducenterne går over til substitutionsprodukter, således at kornproducenterne mister afsætningsmuligheder. Foderstofproducenterne kan navnlig blive tilskyndet til en sådan substitution, for så vidt angår den del af produktionen, der eksporteres, såfremt afgiften på det forarbejdede korn i denne situation ikke godtgøres. Endvidere kan franske husdyravlere og navnlig fjerkræavlere føle sig foranlediget til at foretrække foder, der ikke indeholder korn.

42. Der kan selvfølgelig ikke være tale om, at Domstolen i forbindelse med en anmodning om præjudiciel afgørelse foretager en vurdering af afgiftens eventuelle indflydelse på kornproduktionen og -handelen. En sådan vurdering kan alene foretages af den nationale ret.

43. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at til forskel fra, hvad der gælder for afgifter med tilsvarende virkning som told, hvor Domstolen har udtalt, at en afgift, der pålægges, når varer føres over grænsen, »hvor lav den end måtte være«[6], er ulovlig, har Domstolen ikke fundet det i strid med formålet med de fælles markedsordninger, at interne afgifter har en *væsentlig indflydelse* på markedsprisniveauet, idet Domstolen yderligere opstiller en række parametre, der skal tages i betragtning.

44. Det forhold, at der i en medlemsstat anvendes mindre korn til fremstilling af foderblandinger, skyldes imidlertid ikke nødvendigvis en afgift, som i den omhandlede periode ikke har oversteget 0,30% af interventionsprisen for blød hvede, byg og majs eller 0,20% af interventionsprisen for hård hvede.

6 — Jf. navnlig dom af 1.7.1969 (forenede sager 2/69 og 3/69, Sociaal Fonds Diamantarbeiders, Sml. s. 211).

45. I det omfang substitutionsprodukterne importeres fra tredjelande, kan udviklingen af priserne for disse produkter på verdensmarkedet samt af kursen for den valuta, hvori produkterne betales, have samme eller større indflydelse på priserne end oplagringsafgiften.

46. Det er også nødvendigt at se på, om substitutionsprodukterne ikke er pålagt en anden afgift af nogenlunde samme størrelse. Det er således ikke nemt at vurdere følgerne af oplagringsafgiften.

Spørgsmålet om afgiften er forenelig med Traktatens artikel 92

47. Ifølge Morvan udgør oplagringsafgiften på to punkter en støtte, som er omfattet af forbuddet efter Traktatens artikel 92.

48. Morvan har for det første anført, at godtgørelsen af afgiften for korn, der anvendes til fremstilling af stivelsesholdige produkter, hvortil der ydes produktionsrestitution i henhold til artikel 11 i forordning nr. 2727/75, må anses for en ulovlig støtte.

49. Jeg har imidlertid allerede bemærket, at såfremt der svares afgift af de til Frankrig importerede stivelsesholdige produkter, indebærer godtgørelsen til fordel for den indenlandske produktion af stivelsesholdige produkter, at den ved importen opkrævede afgift må opfattes som en afgift med tilsvarende virkning som told.

50. Hvis der derimod ikke opkræves afgift af de importerede stivelsesholdige produkter, forstår jeg ikke, hvorfor godtgørelsen af afgiften til de franske producenter af stivelsesholdige produkter skulle give anledning til kritik, uanset om disse produkter forbruges inden for landets grænser eller eksporteres. Eftersom det må antages, at der ikke i de andre medlemsstater findes en tilsvarende afgift, kan det forhold, at afgiften ophæves for korn, der i Frankrig er forarbejdet til stivelsesholdige produkter, nemlig ikke fremkalde konkurrenceforvridning i samhandelen inden for Fællesskabet. Denne foranstaltning indebærer blot, at de franske produkter behandles på samme måde som konkurrerende produkter fra de andre medlemsstater.

51. I det omfang de franske stivelsesholdige produkter eksporteres, er det lovligt at godtgøre afgiften, forudsat at godtgørelsen ikke overstiger det tidligere opkrævede beløb. Traktatens artikel 96 bestemmer nemlig blot, at »ved udførsel af varer til en medlemsstats område kan der ikke ydes godtgørelse for interne afgifter ud over det beløb, der har været pålagt dem direkte eller indirekte«. Det kan herefter fastslås, at den omhandlede godtgørelse ikke udgør en støtte, der er i strid med det fælles marked.

52. Det skal tilføjes, at hvis godtgørelsen af afgiften dog alligevel måtte anses for en ulovlig støtte, så ville den allerede have været det dengang, da der ifølge fællesskabsreglerne blev ydet produktionsrestitutioner til stivelsesholdige produkter, idet godtgørelsen supplerede restitutionen. Yderligere og navnlig følger det på ingen måde heraf, at samtlige regler vedrørende oplagringsafgiften, som hævdet af Morvan, er i strid med fællesskabsretten. For at lovliggøre situatio-

nen er det nemlig tilstrækkeligt at ophæve godtgørelsen af afgiften til fordel for stivelsesholdige produkter.

53. For det andet har Morvan anført, at afgiften udgør »en driftsstøtte til ONIC, der i strid med reglerne ikke er meddelt Kommissionen, og som ikke er materielt begrundet« (side 48 i Morvan's indlæg).

54. Det bør i denne forbindelse fremhæves, at oplagringsafgiften, indtil det modsatte bevises, anvendes til at finansiere den del af ONIC's virksomhed, som består i — til de af Rådet fastsatte interventionspriser — at købe og oplagre det korn, som ONIC får tilbudt uanset oprindelsen. Hvis den del af de herved afholdte administrative udgifter, som ikke godtgøres af EUGFL, ikke finansieredes ved oplagringsafgiften, måtte den debiteres det franske statsbudget. Udgifterne må således under alle omstændigheder finansieres, og denne finansiering kan ikke anses for en støtte, der er forbudt ifølge Traktatens artikel 92.

55. Kommissionens beslutning 90/189/EØF af 11. oktober 1989 om nederlandsk støtte, som finansieres gennem afgifter opkrævet af Produktschap voor Landbouwzaaizaden (EFT 1990 L 101, s. 38), som Morvan har påberåbt sig til støtte for sin opfattelse, er ikke relevant. Der består nemlig en væsentlig forskel mellem de to situationer, idet den af Nederlandene opkrævede afgift skulle anvendes til finansiering af national forskning med henblik på at udvikle nye produkter, hvilket nødvendigvis må betragtes som en udgift, som ikke kommer de importerede produkter til gode i samme omfang som de indenlandsk fremstillede produkter.

56. Traktatens artikel 92 må derfor fortolkes således, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at der opkræves eller godtgøres en afgift med de kendetegn, som den i hovedsagen anfægtede afgift har.

Konklusion

57. Jeg skal herefter foreslå Domstolen at besvare det forelagte spørgsmål således:

Fællesskabsretten skal fortolkes således, at den er til hinder for en afgift som den i hovedsagen omhandlede, såfremt:

— Afgiftsprovenuet helt eller delvis anvendes til at dække udgifter, som udelukkende kommer nationale producenter til gode.

— Afgiften opkræves ved import af produkter forarbejdet af korn, hvorimod den godtgøres ved fremstilling af de samme forarbejdede produkter på nationalt område.

— Afgiften fører til, at de mekanismer, der er fastsat i den omhandlede fælles markedsordning, ikke fungerer efter hensigten.